

## POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania D. Spółki Cywilnej  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Rybniku  
z udziałem zainteresowanej M. C.  
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 4 kwietnia 2024 r.,  
zażalenia odwołującej się Spółki na postanowienie Sądu Apelacyjnego  
w Katowicach z dnia 14 lipca 2023 r., sygn. akt III AUa 2447/20,

**oddala zażalenie.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Katowicach Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 14 lipca 2023 r. (sygn. akt III AUa 2447/20) w sprawie z odwołania D.. s.c. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku przy udziale M. C. o podleganie ubezpieczeniom społecznym, na skutek skargi kasacyjnej D. s.c. od wyroku z dnia 29 marca 2023 r. (sygn. akt III AUa 2447/20) Sądu Apelacyjnego w Katowicach, odrzucił skargę kasacyjną.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny wskazał, że w niniejszej sprawie skarżący jako podstawę kasacyjną podał naruszenie przepisu art. 398 § 1 pkt 2 k.p.c., gdy tymczasem przepis ten, po pierwsze nie zawiera paragrafów, a

nadto dotyczy odpowiedniego stosowania przepisów V działu do zarządzeń przewodniczącego i w żaden sposób nie jest możliwe powiązanie treści tego przepisu z zarzutem niewłaściwego określenia strony. Z kolei art. 398<sup>1</sup> k.p.c. i dalsze dotyczą dopuszczalności skargi kasacyjnej i regulują tryb postępowania przed Sądem Najwyższym. Nie jest rzeczą sądu odwoławczego domyślanie się woli skarżącego, która przyświecała w jej wniesieniu. Celem wprowadzenia w postępowaniu kasacyjnym przymusu adwokacko-radcowskiego jest zapewnienie możliwości sprostania przez wnoszącego skargę kasacyjną pełnomocnika wysokim wymaganiom tego nadzwyczajnego środka odwoławczego, czemu mogą podołać jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje. W konsekwencji, w ocenie Sądu odwoławczego, skarżący w złożonej skardze kasacyjnej nie podał podstaw kasacyjnych, jak i nie przytoczył ich uzasadnienia, wbrew wymogom określonym w art. 398<sup>4</sup> § 1 k.p.c., a ten rodzaj naruszenia przepisów postępowania nie mógł zostać usunięty poprzez ich uzupełnienie.

Zażaleniem z dnia 30 sierpnia 2023 r. pełnomocnik D. zaskarżył powyższe postanowienie w całości i wniósł o jego uchylenie oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, zarzucając Sądowi odwoławczemu obrazę prawa procesowego wyartykułowanego w skardze kasacyjnej, do której Sąd Apelacyjny w Katowicach w swoim obszernym uzasadnieniu nie odniósł się ani jednym zdaniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 394<sup>1</sup> § 1 oraz § 1<sup>1</sup> k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje także w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Do postępowania przed Sądem Najwyższym, toczącego się na skutek zażalenia, stosuje się odpowiednio art. 394 § 2 i 3, art. 395, art. 397 § 1 i 11, art. 398<sup>6</sup> § 3, art. 398<sup>14</sup>, art. 398<sup>15</sup> § 1 zdanie pierwsze, art. 398<sup>16</sup>, art. 398<sup>17</sup> i art. 398<sup>21</sup> (art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c.).

Chociaż w postępowaniu zażaleniowym toczącym się przed Sądem Najwyższym nie obowiązują ściśle rygory, którymi charakteryzuje się postępowanie kasacyjne, to na podstawie art. 394 § 3 w zw. z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. zażalenie powinno czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego oraz zawierać wskazanie zaskarżonego postanowienia i wniosek o jego zmianę lub uchylenie, jak również zwięzłe uzasadnienie zażalenia ze wskazaniem w miarę potrzeby nowych faktów i dowodów.

Zwrócić należy uwagę, że postępowanie zażaleniowe (dotyczące odrzucenia skargi kasacyjnej) różni się od postępowania kasacyjnego w aspekcie zakresu jego rozpoznania – czego strona skarżąca zdaje się nie zauważać. Funkcja środka odwoławczego w aspekcie art. 394<sup>1</sup> § 1 k.p.c. sprowadza się do formalnej kontroli zaskarżonego orzeczenia, to jest sprawdzenia, czy rzeczywiście występują przeszkody uniemożliwiające uruchomienie postępowania kasacyjnego. Rozpoznanie zażalenia przewidzianego w art. 394<sup>1</sup> § 1 k.p.c. nie tworzy uprawnienia pozwalającego na ingerencję w merytoryczne kompetencje sądu drugiej instancji, jak też nie służy kontroli materialnoprawnej podstawy orzeczenia, gdyż stanowi ona domenę postępowania kasacyjnego. Nie może być zastępowana trybem zażaleniowym, który z nią nie konkuruje (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2022 r., II UZ 87/21, Legalis nr 2761659).

W rozpoznawanej sprawie Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną z powodu nie wskazania przez stronę skarżącą podstaw kasacyjnych, jak i nie przytoczenia ich uzasadnienia, wbrew wymogom określonym w art. 398<sup>4</sup> § 1 k.p.c., a ten rodzaj naruszenia przepisów postępowania nie mógł zostać usunięty poprzez ich uzupełnienie. Z brzmienia przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, regulujących postępowanie kasacyjne, wynika jednoznacznie, że braki skargi kasacyjnej mogą mieć charakter usuwalnych albo nieusuwalnych. Brakami usuwalnymi są braki w zakresie wymagań skargi, wynikających z treści art. 398<sup>4</sup> § 2 i 3 k.p.c., natomiast niespełnienie przez skargę wymagań, o których mowa w art. 398<sup>4</sup> § 1 k.p.c., jest traktowane jako brak nieusuwalny. Środek, w którym nie zachowano wymagań konstrukcyjnych, tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, nie może być w ogóle traktowany jako nadzwyczajny środek zaskarżenia i spełniać pokładanego w nim celu. W takiej sytuacji sąd II instancji odrzuca na posiedzeniu

niejawnym skargę kasacyjną - czyli niezawierającą oznaczenia orzeczenia, od którego jest wniesiona, lub wskazania, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części, lub niezawierającą przytoczenia podstaw kasacyjnych lub ich uzasadnienia, lub wniosku o uchylenie lub uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany.

Zwrócić przy tym należy uwagę, że rozpoznawane zażalenie z dnia 30 sierpnia 2023 r. nie zawiera żadnych zarzutów (nie wskazano żadnych przepisów), których naruszenia miałby dopuścić się Sąd Apelacyjny w Katowicach wydając postanowienie z dnia 14 lipca 2023 r. – nie mogą to być także, z przyczyn oczywistych, wskazywane przez autora zażalenia zarzuty zawarte w skardze kasacyjnej. Uzasadnienie wniesionego zażalenia świadczy natomiast o całkowitym niezrozumieniu istoty środka zaskarżenia – jakim jest zażalenie – oraz o niestosowaniu regulujących go przepisów proceduralnych.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 394<sup>1</sup> § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>14</sup> k.p.c.

[SOP]

[ms]